

Geotekniska sektionen
K-Konsult AB
Ludvika
S-791 01 LUDVIIKA
Telef. 020-12 12 12
Telex 222 121 K-KON S

LÄNSSTYRELSEN
KOPPARBERGS LÄN

Utlåtande	Dokumentnamn
27 JUN 1972	Datum
7-0121	Reg. nr
11062-125-72	Bled nr

Utförande (list och namn)
Ing. Modris Skoste
Geotekniska sektionen

Reg. nr 86174 018 232 1
Bled nr

Distribution/Arenda

REDOGÖRELSE ÖVER GEOTEKNISK UNDERSÖKNING FÖR
PLANERAD SKOLPAVILJONG INOM STADSDELEN
MARNÄS, LUDVIKA KOMMUN, KOPPARBERGS LÄN

Stockholm den 21. januari 1972

K-KONSULT
Geotekniska sektionen

Bengt Halldén

Modris Skoste

YTTRENDEN: forts.

personal, torde få anses uppfyllt genom att Nämnden föreskriver, att ett av samtalsrummen i administrationsbyggnaden förses med vilplats.

Ludvika den 1 december 1965.

G. Sundvall
stadsarkitekt

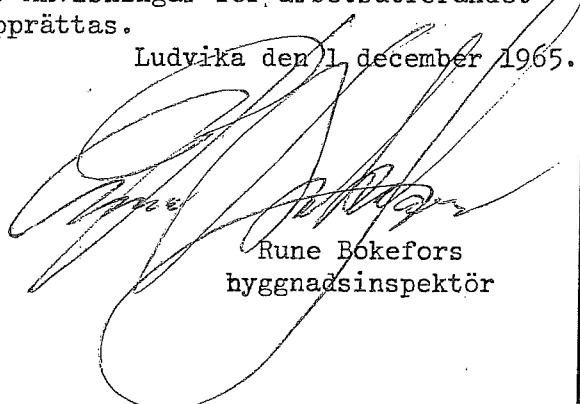
Byggnadsinspektörens yttrande:

Enligt föreliggande handlingar kommer grundläggningen för hus C, F och H att utföras med pålar (stödpålar). Att använda sig av detta grundläggningssätt vid uppförande av envåningsbyggnader är ur ekonomisk synvinkel ganska drastiskt.

Tekniskt sett är grundläggningen helt motiverad och baserad på den grundundersökning som utförts, men genom att vid upprättandet av huvudritningarna ha tagit hänsyn till den geotekniska undersökningen borde byggnaderna kunna förlagts till markområde med större bärighet.

Beträffande den tekniska granskningen av konstruktionsritningar och statiska beräkningar, kommer ~~att~~ eventuella erinringar som framkommer att delges sökanden så snart granskningen slutförts. Påpekas bör dock, att kortare pålar än 3 meter ej får användas, därest ej särskilda åtgärder vidtages för att säkerställa sidostabiliteten. För de byggnader, där grundkonstruktionen utföres med golv direkt på mark, skall vid bedömningen av tillåten grundpåkänning hänsyn tagas till den belastningsökning, som uppkommer p.g.a. uppfyllningar. Anvisningar för arbetsutförandet vid uppfyllning och packning av massorna bör upprättas.

Ludvika den 1 december 1965.

Rune Bokefors
hyggnadsinspektör

REDOGÖRELSE ÖVER GEOTEKNIK UNDERSÖKNING FÖR PLANERAD
SKOLPAVILJONG INOM STADSDELEN MARNÄS, LUDVIKA KOMMUN,
KOPPARBERGS LÄN

- Bilagor Bilaga nr 1 Laboratorieprotokoll
Bilaga nr 2 Beteckningar för geotekniska undersökningar
Ritning nr Ge 1 Borrrplan och sektion

O r i e n t e r i n g

Uppdrags- Ludvika kommun, fastighetskontoret
givare

Uppdrag K-Konsult har utfört en geoteknisk undersökning för en planerad skolpaviljong väster om Marnässkolans befintliga skolbyggnader norr om Östra Storgatan, inom stadsdelen Marnäs i Ludvika. Byggnaden skall uppföras i ett plan utan källare i träkonstruktion.

Terrängbe- Området utgörs av ängsmark, som lutar ner mot nordost.
skrivning Höjdskillnaden mellan högsta och lägsta punkten inom byggnadsområdet är ca 2 m.

U t f ö r d a u n d e r s ö k n i n g a r

Tid December månad 1971.

Fältarbeits-Ingenjör Bengt Hanses, Falun.
ledare

Fältarbete Viktsondering i en punkt och provtagning i 3 provgropar.

Utsättning Borrhålen är utsatta med mått från befintliga byggnader

Avvägning Redovisade marknivåer inom området är avvägda med utgångspunkt från polygonpunkt 877 (+ 21.03 m) i Ludvika kommuns höjdsystem.

U n d e r s ö k n i n g s r e s u l t a t

Jordlager- Grunden utgörs i de norra delarna överst av mycket fast följd lagrad mjäla till 2 m djup och därunder sandig morän. I de södra delarna förekommer möig sandig morän i markytan och till 2 m djup, där provtagningen är avslutad.

Vattenob- Vid provtagningstillfället observerades inget vatten i
servatio- provgroparna.
ner

Rekommendationer

Den planerade byggnaden skall uppföras i en våning utan källare. Markytan inom byggnadsplatsen lutar och höjdskillnaden är maximalt ca 2 m i en diagonal genom den blivande byggnaden.

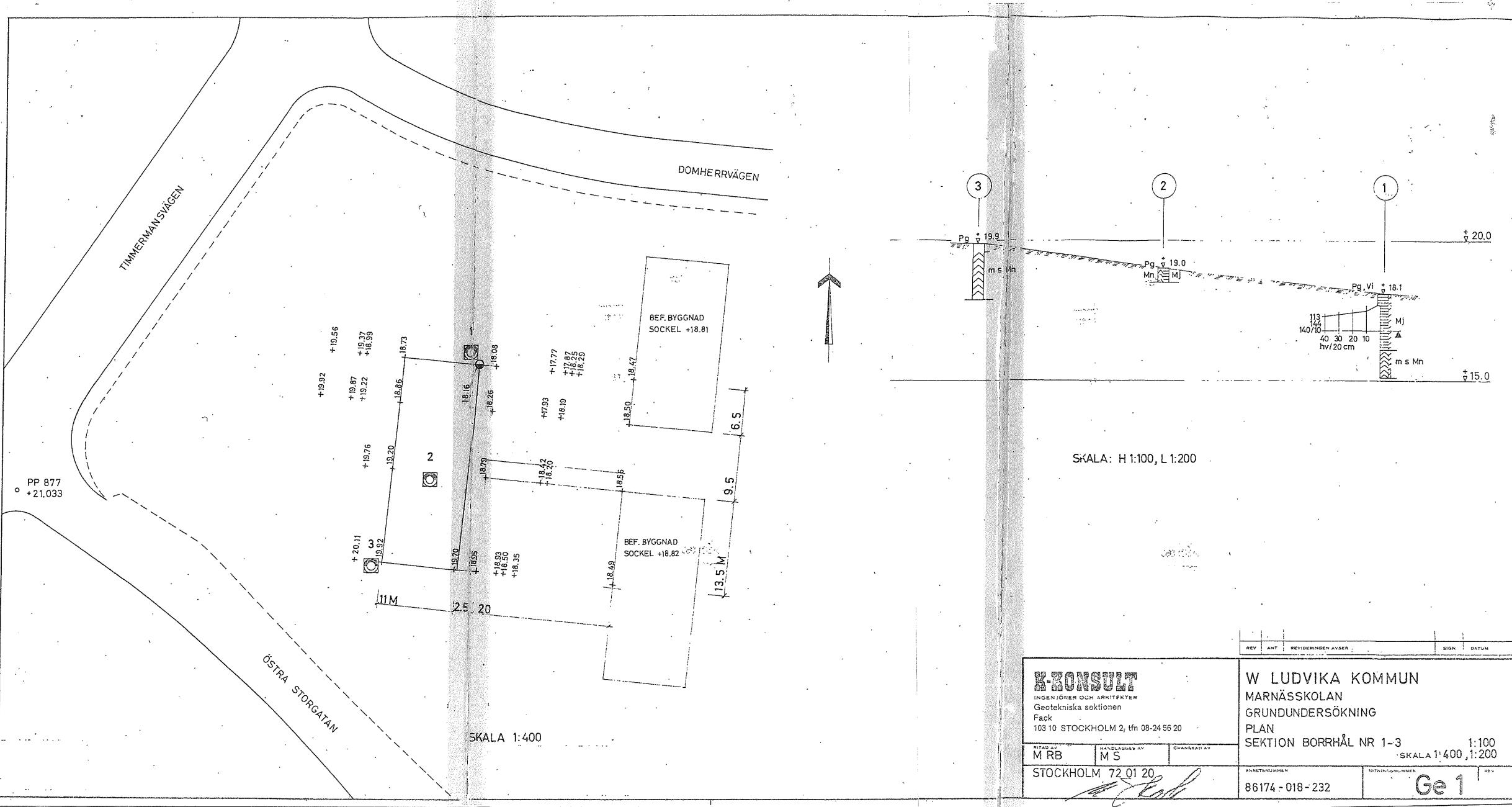
Utfyllnader inom området bör göras några månader, innan byggnadsarbetena påbörjas och bör utsträckas ca 5 m utanför byggnaden. Fyllnadsarbetena måste utföras i skikt där varje skikt packas noggrannt med vibromaskin. Fyllnadsmassorna bör utgöras av material, där högst 10% är mindre än 0,074 mm. I övrigt hänvisas till anvisningar i Svensk Byggnorm -67, kapitel 23:533.

Byggnader kan grundläggas med sulor eller hel platta på naturligt lagrad morän under matjordsskiktet, eller på packad fyllning. Tillåtna belastningar på grunden kan beräknas enligt Svensk Byggnorm -67, kapitel 23:5322 för grundläggning på fast lagrad mo.

Tjälfarlig-Materialet i grunden är tjälfarligt och vid planering av grundläggningssnivå bör hänsyn tagas till att materialet ej får tillåtas tjäla under grundkonstruktioner.

Schakt   Schakt inom området kan utföras i torrhet till 2 m djup med släntlutning 2:1 å 3:1. Vid vattenöverskott i schakter inom området kan såväl moränen som mjälén vara flytbenägen, varvid sländerna bör göras flaskare.

MS/BA

Sektion/bördhåll Djup/nivå		Benämning		Densitet	Vatten- halt w %	Finkes- tal wF %	Sensi- tivitet enl. konprov St	Skjutvältfasthet (reduceras) T_f MP/m ² *)	Tjälfar- lighets- klass	Övriga under- sökningar**)	Anm.
Nr.				γ kg/m ³	γ_s	Tryckprov	Konprov				
Nr. 1	0 -2,0	Skiktad mjälta, brungrå							III		
	2,0-3,0	Sandig mörän, grå							II		
Nr. 3	0,3-2,0	Mojig sandig mörän, grå							II (III)		
Firma etc.		K-KONSULT FACK 103 10 STOCKHOLM 2 TEL. 08/24 56 20		Projekt Redogörelse över geoteknisk under- sökning för skolpaviljong inom stads- delen Marnäs, Ludvika kommun							
PROVTAGNING		LABORATORIEUNDERSÖKNING		Sammansättning av		LABORATORIEUNDERSÖKNINGAR					
tidpunkt		tidpunkt	12.1.1972								
PROVTAGNINGSREDSKAP		GODKÄND den	HG	86174 018 232		Bilaga 1 Blad 1					
Provtagaren											

*) Underrättelser om värden anger att skjutvältfastheten hör reduceras. Recomenderade korrekionsfaktorer anges i ledig kolonn eller i bilaga .....
Enheten kN/m² kan även användas (1 MPa $\approx$ 10 kN/m²)

**) Övriga undersökningar (se bilagor):
skj = direkt skjutförslut, kapillaritet,
komp = kompressionsförsök
korn = kornstörleksfördelning

ÅRÅSEN
133 LÄRN
27 JUN 1972
KJ-1205-22

LÄNSSTYRELSEN	KÖPPAR	Blad 1
Ink.	27 JUN 1972	
1082-1205-72		

REDOVISNING I PLAN

Sondering

- Enkel sondering utan angivande av jordens fasthet, t. ex. sticksondering
Cirkelns centrum anger borrhålets läge
- Sondering för bestämning av jordens ungefärliga fasthet genom belastning med eller utan vridning (»statisk sondering»), t. ex. viktsondering, trycksondering och maskinsondering
- Sondering för bestämning av jordens ungefärliga fasthet genom slagning eller vibrering (»dynamisk sondering»), t. ex. hejarsondering och sondering med slagborrmaskin

Provtagning

- Tagning av störda jordprover, med t. ex. spadborr
- Tagning av ostörda jordprover, med t. ex. kolvborr

Provning in situ

- Skjuvhållfasthetsbestämning i jorden, med t. ex. vingborr

Djup- och bergbestämning

- Sondering till förmodad fast botten
- Sondering till förmodat berg (s. k. bergsvärerhållet)
- Bergsondering minst 3 m under förmodad bergyta
- D:o samt undersökning av borrkax
- Kärnborrning minst 3 m under förmodad bergyta

Hydrologiska bestämningar

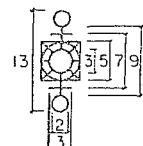
- Dagvattenyta bestämd, i t. ex. spadborrhål
- Grundvattenyta bestämd vid kort- resp. långtidsobservation (vanligen öppet system)
- Prov pumpning eller infiltrationsförsök
- Portryckmätning (vanligen slutet system)

¹ Använd kolvborrtyp anger på ritning

Övriga bestämningar

- Deformationsmätning i fält, genom t. ex. jordpegelobbservation och inklinometermätning
- Provrop (större) eller geoteknisk undersökningspunkt i övrigt (t. ex. provbelastning)

Mått

Borrhållstecknet placeras rättvänt på ritningen oberoende av väderstreck och uträkningslinjer. Mått i mm.

Exempel

(kombination av borrhållstecken i plan samt redovisning i plan)

Detaljerad redovisning

16

+8,3 12.06.57

A +9,2 L 5,3
zFo mS 6,3
Gr 6,8
B (4m)

16

Borrhålets nummer, 16, eller koordinat skall *alltid* angas och placeras över borrhållstecknet. Borrhålets nummer inom parentes anger att hålets läge i plan endast är ungefärligt.

För detaljerad redovisning gäller dessutom:

Marknivå, + 9,2, eller annan utgångsnivå anges mitt för och till vänster om borrhållstecknet.

Grundvattenyta(-or), + 8,3, anges mellan borrhålsnumret och tecken för hydrologisk bestämning med angivande av observationsdatum, 12.06.57.

Bokstaven A till vänster om hydrologiskt tecken anger att kemisk undersökning utförs av vattnet med eller utan bakteriologisk analys eller att andra speciella undersökningar utförs, t. ex. korrosionsanalys.

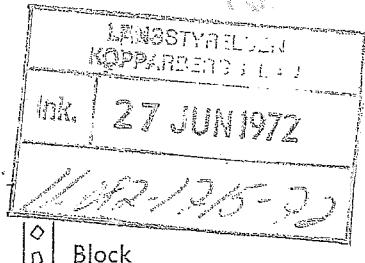
Borrmetod och yt- eller djupprovtagning av speciellt intresse anges ned till till vänster om borrhållstecknet med förkortning enl. blad 3 (t. ex. zFo).

Påträffade lagerföljder antecknas till höger om borrhållstecknet med angivande av läget på respektive lagers underyta antingen såsom djup från markytan (enligt exemplet) eller annan utgångsnivå eller medelst plushöjd.

I berg borrat djup anges inom parentes efter bokstaven B. Exemplet ligger sälunda bergytan på 6,8 m djup och borrhningen har skett 4 m ned i berget, dvs. till 10,8 m djup.

Vid enkel redovisning utsätts endast borrhålsnumret.

Om av utrymmesskäl eller andra orsaker kompletta borrhållstecken ej utsätts, skall det utelämnade särskilt angas

JORDARTER VID PROVTAGNING

Beträffande bedömda jordarter vid sondering se blad 4

Fyllning
Fyllningens art
anges. Jfr blad 3

Lera

Block

Matjord, mylla

Mjäla
(= finsilt och
mellansilt)

Morän (i allmänhet)

Torv (i allmänhet)

Finmo
(= grovsilt)

Moränlera

Filktör

Grovmo och sand
(= finsand, mellansand
och grovsand = sand)

Växtdelar och frärester

Dytorv

Grus

Snäckskal

Dy eller gyttja

Sten

Block, genomborrat

Vid blandjordarter kombineras tecknen.

*Ny beteckning som skall ersätta mjäla och finmo.
Begreppen mjäla och mo utgår därvid och grov-
mo ersätts med finsand.

SONDERINGSHÅLS AVSLUTANDE

Sannolikt berg
(Motsvarar för markering i plan)

Sonderingen avbruten — sonden kan utan
slag neddrivas ytterligare
(Motsvarar för markering i plan)

Sannolikt sten eller block
(Motsvarar eller för markering i plan)

Sonderingen avbruten — sonden kan endast
medelst slag neddrivas ytterligare
(Motsvarar eller för markering i plan)

Sten, block eller berg
(Motsvarar för markering i plan)

Bergsondering
(Motsvarar eller för markering i plan)

Andra fall då sonden ej kan neddrivas
ytterligare, t. ex. fast morän
(Motsvarar för markering i plan)

LANDSTYRELSEN KÖP VÄSTERÅS LÄN	
Ink.	27 JUN 1972
1182-12/5-2	

FÖRKORTNINGAR

Jördarter

B	berg	bl	blockig		
Br	rösberg				
Bl	block	st	stenig	st	stenskikt
St	sten	gr	grusig	gr	grusskikt
Gr	grus	s	sandig	s	sandskikt
S	sand	m	moig	m	moskikt
M	mo	ms	grovmoig	ms	grovmoskikt
Mf	finmo	mf	finmoig	mf	finmoskikt
Mj	mjäla	mj	mjälig	mj	mjälskikt
Si	silt	si	siltig	si	siltskikt
L	lera	l	lerig	l	lerskikt
Dy	dy	dy	dyig	dy	dyskikt
G	gyttja	g	gyttjig	g	gyttjeskikt
T	torv	t	torvig	t	torvskikt
Dt	dytorv	dt	dytorvig	dt	dytorvskikt
Ft	filttorv	ft	filttorvig	ft	filttorvskikt
Mn	morän				
Mnl	moränlera				
Sk	snäckskal	sk	med snäckskal	sk	snäckskalskikt
Skgr	skalgrus	skgr	skalgrusig	skgr	skalgrusskikt
My	matjord, mylla	my	mullhaltig	my	mullskikt
Vx	växtdelar (trärest)	vx	med växtdelar	vx	växtdelskikt
G/L	kontakt, gyttja överst, lera underst	( )	något exempelvis (s)=något sandig	( )	tunna skikt
F	fyllning (jfr blad 2)	v	varvig		
t	(efter huvudord) torr- skorpa, se Anm. nedan				

Vid angivande av en blandjordart skall adjektiven placeras före substantivet och så, att den kvantitativt större fraktionen sätts efter den mindre. Skiktangivelsen sätts efter substantivet. Exempel: sisL (si) = siltig, sandig lera med tunna siltskikt.

Sammanfattande jordartsförkortningar

Fr	frikionsjordart	P	oorganisk eller organisk kohesionsjordart
Ko	oorganisk kohesionsjordart		Beteckningen används då man ej kan skilja på dessa jordartstyper.
O	organisk jordart	Pt	förrskorpa i kohesionsjord
Fr, Ko och O används då man genom neddrivningsmotstånd, hörselintryck el- ler av närliggande provtagning kan sluta sig till jordarten, eller som sam- manfattande beteckning vid provtagning.	X	X jordart ej bestämd	

Anm Om man vill ange de i en förrskorpa
ingående jordarterna, används beteckning-
ar såsom L1 och S1. Kan jordarten ej bedö-
mas, används beteckningen X.

¹ Typ av borrmaskin anges.
² Placeras före förkortning för redskap,
t. ex. zFo = djupt foliekärnborrprov.

Sondering

Hf	hejarsond, med förtjockad spets
Ho	hejarsond, utan förtjockad spets
Jb	jord-bergsundering ¹
Slb	slagborrmaskin ¹
Sti	sticksond
Tr	trycksond ¹
Vi	viktsond

Provtagnings

Fo	foliekärnborr
Grk	gruskannborr
Js	jalusiborr
K	kannborr
Kv	kolvborr
Skr	skrubborr
Sp	spadborr
U	ostört (prov)
D	stört (prov)
C	kontinuerligt (prov)
y	ytligt (prov) ²
z	djupt (prov) ²

Provning in situ

Pp	porttryckmätare
Vb	vingborr

Speciella metoder

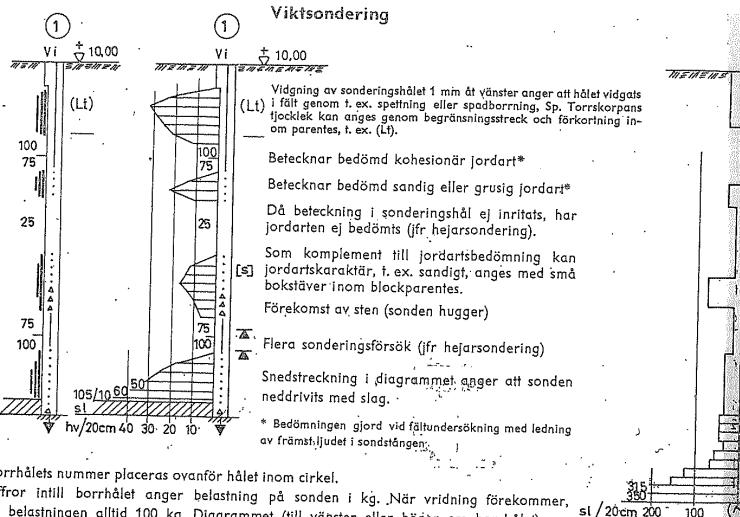
IKI	inklinometermätning
Rt	rotationsborrning
Rs	rördrivning med slutna rör (spets)
Rö	rördrivning med öppna rör
Se	seismik

Vattenförlustmätning

A	analys
Pg	provgrop
sl	slagning eller stötning
W	vattenyta
w	vattenhalt (naturlig)
WL	flytgräns
WP	plasticitetsgräns
WF	finlekstal

Övriga förkortningar

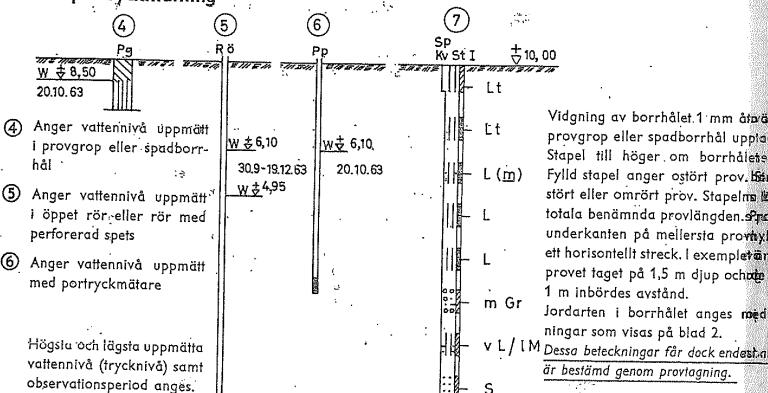
BETECKNINGAR FÖR GEOTEKNISKA UNDERSÖKNINGAR
REDOVISNING I PLAN, JORDARTER VID PROVTAGNING,
SONDERINGSHÅLS AVSLUTANDE, FÖRKORTNINGAR

Borrhålets nummer placeras ovanför hålet inom cirkelet.
Siffror intill borrhålet anger belastning på sonden i kg. När vriddning förekommer, är belastningen alltid 100 kg. Diagrammet (till vänster eller höger om borrhålet) anger antalet halvvarv (hv) för 20 cm sjunkning av sonden (vid 100 kg belastning). Antalet halvvarv inritas vid sjunkningens undre gräns. Sjunkning mindre än 20 cm anges genom utställning av antalet halvvarv/sjunkningslängd, t. ex. 10/10 eller 40/0.

Diagrammet kan schematiseras enligt alternativet till vänster, varvid
1—10 hv markeras med ett grovt streck
11—20 » » två grova »
>20 » » tre » »
Diagrammet har i exemplet begränsats till 40 hv/20 cm.

Observation av grundvattnenyta och portryckmätning

Hejarsondering

Diagrammet anger antalet slag (sl) för 20 cm sjunkning av sonden och uppritas såsom blockdiagram, antingen detaljerat såsom nedest i exemplet eller schematiserat (överst i exemplet). Vid schematiseringen stoppas de horisontella streckna för mätgränserna, och antalet slag som ligger inom nedan angivna gränsvärdena inritas med ungefärlig medellinje:

Gränsvärden Medellinjen inritas vid

fri sjunkning 0 sl/20 cm

1—10 sl/20 cm 5 »

11—20 » 15 »

21—50 » 35 »

51—100 » 75 »

101—150 » 125 »

Diagrammet här i exemplet begränsats till 200 sek/20 cm.

I de fall flera försök gjorts att

träffa ned med sonden, an-

ges erhållna borrtopp vid

sidan av borrhålet. Alternati-

vit kan hänvisas till särskild

detaljritning.

sek/20cm 200 100 0

<p

Grundläggning Kvarnsskolan.

Vid besök den 25.1. 1966 och besiktning av upptagna schakt har vissa ändringar föreslagits betr. grundläggningssättet. Anledningen är bl.a., att husen flyttats i förhållande till flyt understökt läge. Flyttningen har åstadkommit bättre grundförhållanden.

Grundläggningen utföres enl. följande ändringar.

Borrapunkterna härmedan ha angivits för att lokalisera resp. hus. Borrapunktenumren återfinnas i vår grundundersökning W:435 - 1.

Hus borrapunkterna 14 - 18: Mitt genom huset går en lösare lersträng. Denna bortgrävs och ersättes med fyllnadsgrus, som komprimeras.

Hus borrapunkterna 26 - 32: Närnest tippområdet finns en lösare sektor med djord och lösare lera ned till ca 1,5 m djup under bef. schaktbotten. Massan urgrävs och ersättes med fyllnadsgrus, som komprimeras.

Hus borrapunkterna 37 - 41: Samma som 26 - 32. Om borg finnes inom husgrund, avgrävdes detta och återfylls med 40 cm fyllnadsgrus, som komprimeras.

Betr. komprimerad Återfyllning: Materialet skall vara strött grus samt för ej innehålla större sten än 20 cm. Komprimeringen utförs med vibratorvält enl. konstruktörens förut lämnade anvisningar. Där återfyllning befinner sig under grunda skall denne på lika långt utsträckte sulan, som återfyllningen

är tjock. I återfyllningen får ej finnas tjsitkotor. Dessa bestå också i allmänhet av lekt örnskvärt material, m.m., löv, mylla o.dyl. Kontrollant skall alltid finnas på platsen, när återfyllningen läggs och uppbygges. Komprimeringen utföres på minst 40 cm gruslager åt gången.

Där återfyllningen gränsar mot den hårdare markinmarken, skall den samma läggas i avslutning icke understigande 1:5.

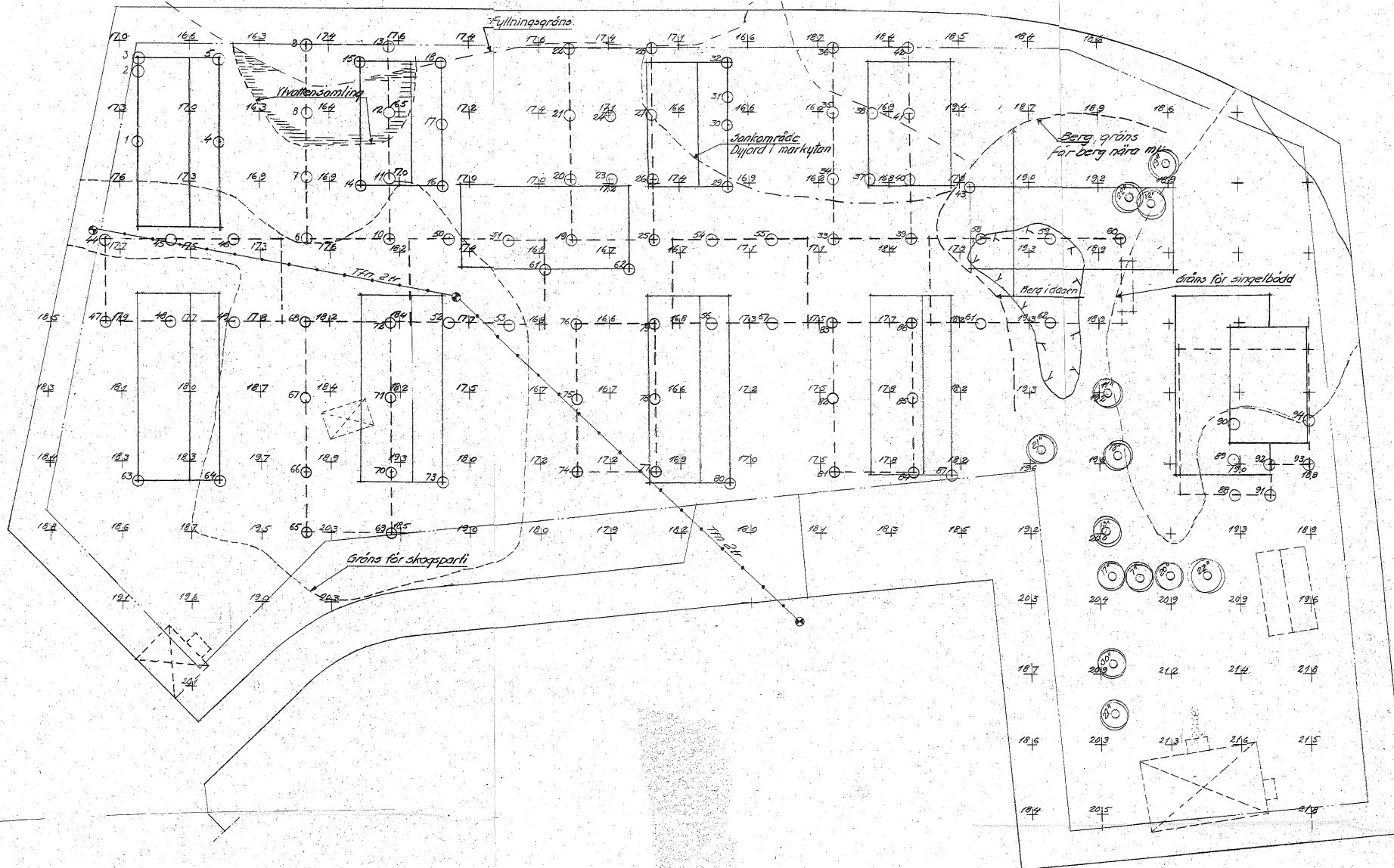
Grundläggningen: I hus, där ovanstående åtgärder företagits och där man alltså har grundläggning dels på mark och dels på komprimerad återfyllning, skall under sulorna läggas ett gruslager av 20 cm tjocklek. Detta lager skall icke komprimeras. All grundläggning kan ske på den komprimerade bidden, sulorna behöva alltså icke nedföres till enan fast bottens, om frostfrihet uppnås på biddens 5:e. Driftening behövs ej i bidden, den är i sig själv driftening. Direkt driftenas sulorna på den fastare marken, liksom på bergåterfyllnaden. Sulbredden kan vara den av konstruktören förut föreslagna. Golv kan läggas på bidden.

Nacka den 27.1. 1966,

AB VÄG- OCH GRUNDDECKTEK

E. Ridderstråle

E. Ridderstråle

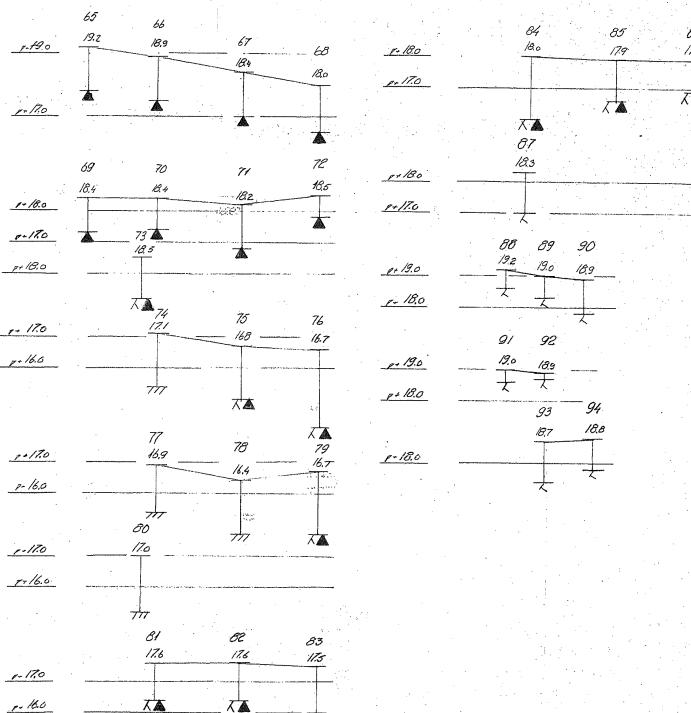
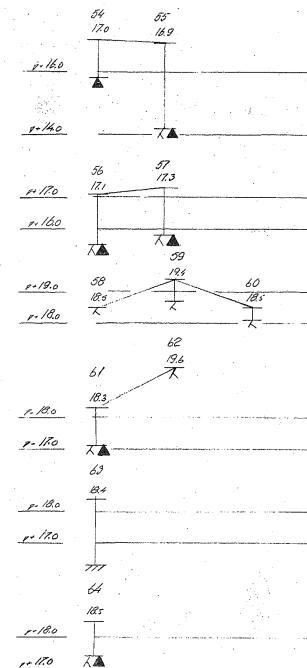
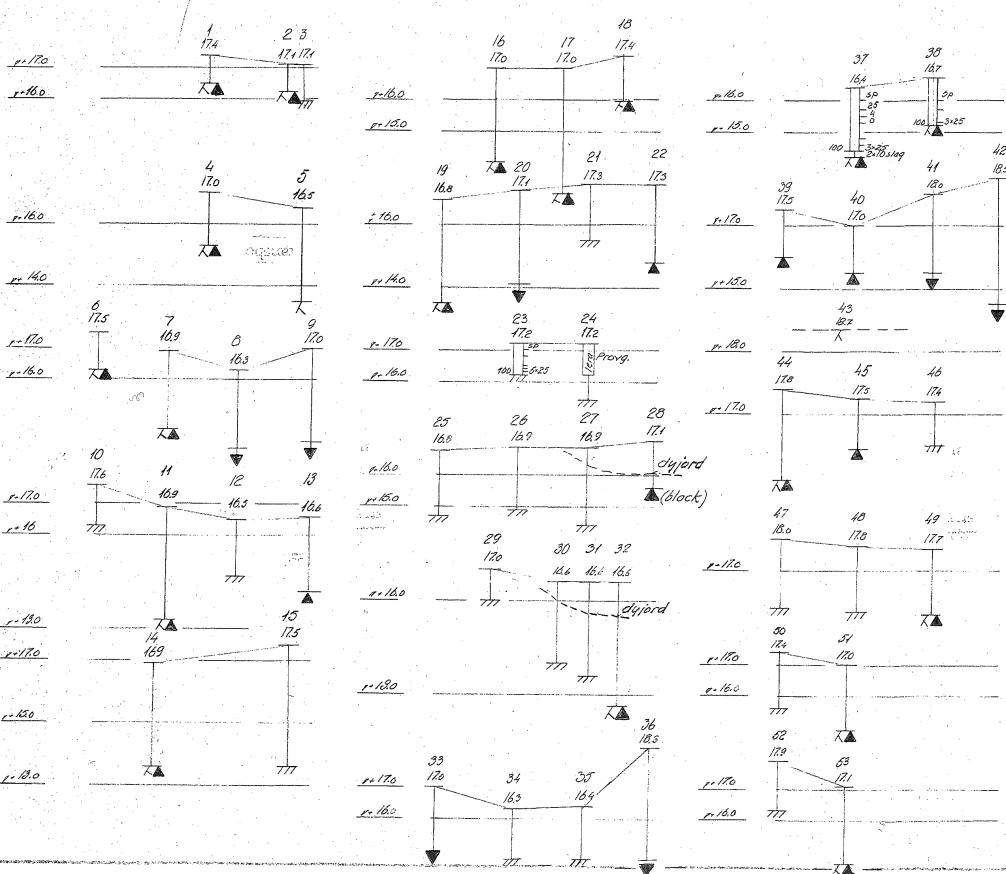
Beteckningar:

- Nr. å avvägd och grundundersökt punkt
i plan och sektion
- Grundundersökt punkt
- + Avvägd punkt
- ◎ Träd, dim. 4000

PLAN

Grundundersökning mm för Marnösskolan i Ludvika		REVISERAD
FÄLTÅRSANALYS	OKÄR	BITAD DEN
GL.	R Längd 1400 Hwd 1:100	7.10.1985 GL
AB VÄG- OCH GRUNDTeknik NACKA	08 764406	GRANSKEDEN 7.10.1985 R
		BITNR 1
		LTTT W 435

E. Diderfors

Beteckningar:

	Berg eller Block
	Block
	Berg
	Stöpjer
	Berg med jord
	Berg avbru
	Jordborrhål
	Höjdhögning meddelat

SEKTIONER

Grundundersökning mm för		REVISÖR
Hornåskolan 1		LUDVÍKA
FÄLTÅRSANALYS		SKALDE
GL.	F	Längd 1:100 Höjd 1:100
		EITAD
		7.10.8
		GRAN
		21.09
		RITN
		2
		WT